

νει τὸ ἰδεῶδες τῆς κλασικῆς σχολῆς, καὶ περιορίζον τοῦ λοιποῦ τὴν ποίησιν εἰς τὴν ἐξύμνησιν τῆς βιομηχανίας, εἰς τὸν θρίαμβον τοῦ ἀνθρώπου ἐπὶ τῆς ὕλης. Τὰ συγγράμματα τοῦ K. Maxime du Camp, ἰδρυτοῦ τοῦ σπουδαιοτάτου περιοδικοῦ «*Επιθεώρησις τῶν Παρισίων*», εἰσι τ' ἀκόλουθα: «*Απομνημοεύματα Αὐτοκτόνου* (1853), «*Νεῖα ἄσματα* (1855), «*ὁ Εὐνοῦχος* (1856), «*Αἱ ἐξ Περιπέτται*, (1859), «*αἱ Παισιότητες μου* (1859), «*Ἄσματα τῆς ὕλης* (1859), «*Αἱ Ὁραϊαί τέχναι ἐν τῇ ἐκθίσει*, (1867) τὸ δὲ νεώτατον αὐτοῦ πόνημα, ὅπερ ἐπεσπάσατο τὸν γενικὸν θαυμασμὸν καὶ διήγειρε τοσοῦτον ζῶηρον ἐνδιαφέρον, ἐστὶ τὸ ἐπιγραφόμενον «*Παρισιοί*», ἥγουν σειρά μελετῶν ἐπὶ τῆς μεγαλοπόλεως, ἐν αἷς, σὺν τοῖς ἄλλοις, ὁ συγγραφεὺς πραγματεύεται ἐμβριθέστερον παντὸς μέχρι τοῦδε καιωνιολόγου ἢ ποιητικολόγου καὶ εἰκονικώτερον παντὸς ποιητοῦ τὸ ἐπώδυνον καὶ δυσεπίλυτον ζήτημα τῆς θανατικῆς ποινῆς.

(Σημ. Ζ. Α.)

Báden-Báden, 1 Σεπτεμβρίου 1877 E.N

Κύριε,

Ἐλάβον τὴν ὑμετέραν ἐπιστολὴν καὶ τὰ δύο φυλλάδια τοῦ «*Ζακυνθίου Ἀρθῶρος*», ὅπερ εὐπρεστήθητε νὰ μοι ἀποστείλητε. Μεγάλην μοὶ διέγειρε συγκίνησιν καὶ εὐγνωμοσύνην ὁ κόπος ὃν ἀνελάβετε, μεταφράζοντες τὸ πόνημά μου περὶ τῶν κατὰ τὴν διοίκησιν τοῦ Δήμου παρισινῶν δεσμοτηρίων καὶ καθιστῶντές με τοιοῦτοτρόπως γνωστὸν εἰς τὸ νοῆμον κοινὸν τῆς Ἑλλάδος. Ἐγὼ πάντοτε ὑπῆρξα ἔνθερος συνήγορος τῆς ὑμετέρας πατρίδος, ἅτε δυνηθεὶς κατὰ τὴν εἰς τὴν Ἑλλάδα ἐν τῇ πρώτῃ μου νεότητι, ἥγουν κατὰ τὸ 1851, μακρὰν περιοδείαν μου, νὰ ἐκτιμῶσα ἕκ τοῦ σύνεγγυς τοὺς πόλους, τὴν ζωτικότητα καὶ τὸ μέλλον αὐτῆς. Βαθέως λοιπὸν ἠδύνομαι ὁ-

ρῶν τὴν πτωχὴν γαλλικὴν μου πεζογραφίαν μεταφερομένην εἰς τὴν γλώσσαν, ἣν οἱ Θεοὶ ἐλάλησαν.

Ἡ ἐν τῇ «*Επιθεώρησει τῶν Λόγων Κόσμων*» δημοσιευθεῖσα σειρά περιλαμβάνει ἐξ ἄρθρων, ὧν τὸ τελευταῖον ἐκδοθήσεται τὴν 1 Ὀκτωβρίου. Δὲν ἀφηγήθην ἐν μόνον πιθανῶν γεγονόσιν, ἀλλὰ πάντοτε γεγονότα ἀποδεδειγμένα. Ὅλον μου τὸ ἔργον ἐρείδεται ἐπὶ αὐθεντικῶν ἐγγράφων· ἐφρόντισα δὲ πάντοτε νὰ μετριάσω καὶ αὐτὴν τὴν ἀλήθειαν, ὅπως μὴ παράσχω τὸ δικαίωμα εἰς οὐδένα νὰ με κατηγορήσῃ ἐπὶ ὑπερβολῇ. Ἀπασαί αἱ διαμαρτυρήσεις, ἃς ἔλαβον, κατεχωρίσθησαν ἐν τῇ «*Επιθεώρησει*»· αὐτὸ δὲ τοῦτο τὸ ἀνυπόστατον αὐτῶν θέλει ἀποδείξει ὑμῖν τὴν αὐστηρὰν ἀκριβείαν τῆς ἀφηγήσεώς μου.

Δέξασθε, σὰς παρακαλῶ, Κύριε, τὴν ἔκφρασιν τῆς μᾶλλον ἐξιδιασμένης ὑπολήψεώς μου.

MAXIME DU CAMP.

ΜΙΑ ΠΑΝΙΣ ΥΛΑΤΟΣ.

Ἰπὸ τῆς Ἀδῶ: Μ.

Ἄγνοῶ πότε ἐγεννήθην. Πρὶν ἢ ὑπάρξω, τὰ σχηματίσαντά με στοιχεῖα ἔπλεον ἐντὸς βευστοῦ στοιχείου ἀενάως κινουμένου καὶ ἀδικόπως ἀνανεουμένου. Ἐὰν τότε δὲν ὑπῆρχον τοῦλάχιστον ἀνὰ ἕκαστον λεπτὸν προσήγγιζον εἰς τὴν ζωὴν. Ἀνεφάνην τέλος ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας ἐκτενοῦς κυανῆς θαλάσσης. Ὁ ἥλιος ἐξηκόντις τὰς πυρίνους ἀκτῖνάς του. Μία ἐξ αὐτῶν μ' ἐθώπευσεν· ἦτο ἡ πρώτη μου αἴσθησις. Ἐξάμισθαις ὑπὸ τοῦ θερμογόνου τῆς τοῦ ἡλίου ἀκτίνος ἀνυψώθην εἰς τὸν αἰθέρα, καὶ μόνη περιεπλανώμην ἐπὶ πολὺ εἰς τὴν ἀτμοσφαῖραν. Ἦμην ὅλω· ἐνθουσιώδης, κατεχόμεν ὑπὸ τοῦ ἐνθουσιασμοῦ τῆς ἐλευθερίας.

Ἐξηκολούθουν ν' ἀναβαίω πάντοτε ἀραιουμένη και μεταφερομένη ὑπὸ τῆς πνοῆς τῶν ἀνέμων. Μετετρέπην εἰς λευκὴν νεφέλην και διέτρεχον τοὺς οὐρανοὺς, θεωροῦσα κάτωθι ἐμοῦ ὅλα τὰ πράγματα τῆς γῆς, ἔκτενεις θάλασσας, ὡς ἐκείνην, ἣν εἶχον ἐγκαταλείψει, νήσους, στερεὰς, ποταμοὺς, δάση, κοιλάδας και ὄρη.

Εἶδον ἑτέραν νεφέλην λευκὴν, ὡς ἐμέ. Ἦλκυεν ἡ μία τὴν ἄλλην, συνηνώθημεν και ἠγαπήθημεν ὡς δύο διδυμοὶ ἀδελφαί.

Ἐκτοτε ἐμένομεν ἀμφοτέραι συνηνωμένοι ἔχουσαι τὰς αὐτὰς ἐπιθυμίας και τὸν αὐτὸν βίον. Ἄγνοῶ πόσον χρόνον ἤμεθα οὕτω εὐτυχεῖς, ὅταν ἡμέραν τινὰ ἔντρομοὶ εἶδομεν πλησιάζον ἡμᾶς ἄγριον μέλαν νέφος. Εἰς μάτην ἠθέλομεν νὰ τὸ ἀποφύγωμεν· ἔτρεχε ταχύτερον ἡμῶν και μᾶς ἔφθασε συμπαρεσῆθημεν ὑπ' αὐτοῦ. Οὕτως ἀπεχωρίσθη τῆς προσφιλοῦς μοι νεφέλης. Φεῦ! ἔκτοτε δὲν τὴν εἶδον πλέον. Ὅλα τὰ ζῶντα μὴ δὲν ἔχουσι και αὐτὰ, ὡς ἡ βάνις τοῦ ὕδατος, μιᾶς στιγμῆς εὐδαιμονίαν ἐν τῇ ὑπάρξει αὐτῶν;

Τὸ μέλαν νέφος μὲ παρέσυρεν ὡς αἰχμάλωτον αὐτοῦ, μ' ἔκαμε νὰ διατρέξω ἀπείρους ἀποστάσεις, ὅτε μὲν ἐνόμιζον ὅτι ἔτρεχε νὰ ἐγγίση τὸν ἥλιον, ὅτε δὲ ὅτι προσῆγγιζε τὰς κορυφὰς τῶν ὄρων. Ἐπὶ πλείστας ἡμέρας περιπλανωμένη μετ' αὐτοῦ ἐδιωκόμην ὑπὸ τῶν ἀνέμων ἐκ δυσμῶν πρὸς ἀνατολάς και ἐξ ἄρκτου πρὸς μεσημβρίαν.

Ἄλλ' ὁ σκληρὸς τύραννός μου και αὐτὸς ἐπίσης κατεδιώχθη ὑφ' ἑτέρου νέφους ἰσχυροτέρου και μελανωτέρου· τὸ ἐφοβήθη, ὡς ἐγὼ ἐφοβήθη αὐτό. Τὸ μέγα νέφος μᾶς ἐπλησίασε και ἠσθάνθη πράγματα μέχρι τοῦδε ἀγνωστά μοι. Ὅτε μὲν μετεβαλλόμεν εἰς πάγον, ὅτε δὲ ἐξητμιζόμεν ἐντὸς χειμάρρου πυρός· ὑπέκυπτον εἰς παραδόξους ἐλξεις αἰτινες μὲ συμπαρέσυρον μακρὰν εἰς τοὺς οὐρανοὺς και μ' ἐπανάφερον εἰς τὸ σημεῖον τῆς ἀποχωρήσεώς μου. Γέλος μετεσχῆ-

ματίσθην εἰς μικρὰν χάλαζαν και εἰσέτι δὲν δύναμαι νὰ ἐννοήσω πῶς ὁ ἀὴρ ἠδύνατο νὰ μὲ φέρῃ. Ἐβλεπον ἔκλαμψιν φωτός, ἤκουον ὑποκόφους ψόφους, θροντὰς ἀντηχοῦσας, παρατεινομένους μυκηθμούς. Ἀκολουθῶς ἔμαθον ὅτι ἦσαν ἀστραπαὶ, θρονταὶ και κεραυνοί. Ἐν ἐμαυτῇ περιεῖχον τὴν θύελλαν και ὑπέφερον ὡς ὑποφέρουσιν οἱ ἔχοντες ἐν ἑαυτοῖς βίαια πάθη.

Ἐν τούτοις ἠγγικε στιγμή τις καθ' ἣν τὸ μέλαν νέφος ἐν ᾧ εὐρισκόμην ἐφέρετο ταχύτερα πρὸς ἕτερον νέφος ἐπίση; τρομερὸν. Ἀμφοτέρα ἠνθόθησαν ὑπεράνω ωραίου χωρίου ἐγειρομένου ἐν τῷ βάθει στενῆς κοιλάδος. Ὁ σταυρὸς τῆς ἐκκλησίας τοῦ ὑψοῦτο ἐν τῷ μέσῳ εὐθύς και ἀγέρωχος. Τότε ἤρξατο φοβερὰ μάχη. Τὰ δύο νέφη ἐρριψαν τὸ ἐν πρὸς τὸ ἄλλο πύρινα ἑλήματα, ἐμφλογα βέλη. Τὰ σώματά των διεσπάρησαν και ἀπεχωρίσθη καθὼς ἄπασαι αἰ ὡς ἐγὼ αἰχμάλωτοι βανίδες. Κατὰ τὰ φαινόμενα οἱ κάταικοι τοῦ χωρίου ἐπτοίθησαν, διότι ὅλοι ἔσπευσαν νὰ εἰσέλθωσι κλαίοντες εἰς τὰς οἰκίας των.

Ἐξηκολούθουν νὰ πίπτω ἐπὶ τινα δευτερόλεπτα, τὰ χόρτα και οἱ στάχεις τῆς γῆς ἐκυπτον ὑπὸ τὸ βάρος τῶν συντρόφων μου. Εἶδον ὅτι πίπτουσα θὰ κατέστρεφον ωραῖον τι βόδον τῆς φράκτης, και ἔπεςα ἐλαφρότερον διὰ νὰ μὴ τὸ βλάψω, εἰσῆλθον εἰς τὸν κάλυκα του χωρὶς νὰ τὸ ἀποφυλλίσσω· ἀλλὰ δὲν ἐγνώρισε τὴν χάριν, μὲ ἀπέρριψεν ἐξ αὐτοῦ και σκληρῶς μ' ἐκέντησε διὰ τῶν ἀκαθῶν του. Ἐστραὶ βανίδες μοι χηρότεραι και θαυότεραι ἐμοῦ τὸ ἐτιμώρησαν, μ' ἐξεδικήθησαν και ἀπέσπασαν τὸ ἐν μετὰ τὸ ἄλλο τὰ ὠχρὰ και λεπτὰ φύλλα του.

Ἐφθασα καταπληγωμένη και ἀνήσυχος περὶ τῆς τύχης μου, εἰς τὴν γῆν, ἐπὶ τοῦ μέχρι τοῦδε ἀγνωστοῦ μοι τούτου στοιχείου. Μικρὸν κατὰ μικρὸν ἡ θερμότης του μὲ διεπέρασε και διελύθη ὑπὸ τῶν τοῦ ἡλίου ἀκτίνων, Ἡ θύελλα ἐκόπασεν.

Εἰσέδουσα διὰ τῶν σχισμᾶδων τῆς γῆς καὶ ἀφοῦ διήλθον διὰ τῶν ριζῶν τῶν χόρτων εὐρέθην ἐντὸς ῥύακος· ἔπλεον μεθ' ἐτέρων ρανίδων καὶ ἐψελλίζομεν καταρρέουσαι ἐπὶ ὠραίων μικρῶν λιθαρίων ἅτινα ἐφαίνετο ὅτι ἐστρογγύλισαν τὰς πλευράς των ἵνα μὴ μᾶς πληγόνωσι. Τὸ φύλλωμα τῶν ἵτεθν καὶ αἰγείρων, τὰ καλάμια καὶ ἔρβα τῆς ὄχθης μᾶς προεφύλαττον ἀπὸ τῶν μεσημβρινῶν καυμάτων, τὴν δὲ νύκτα οἱ κρῖνοι, αἱ ἱριδὲς καὶ οἱ νάρκισσοι μᾶς ἀνέπεμπον τὰ ἡδύτερα αὐτῶν ἀρώματα. Ἀφ' οὗτου ἐγκατέλειψα τὴν προσφιλῆ μοι νεφέλην οὐδέποτε ἐγεύθην στιγμῶν εὐδαιμονεστέρων, ἔκτοτε τοιοῦτόν τι δὲν ἰδοίμισα. Καὶ οἱ ἄνθρωποι μὴ δὲν ζητῶσιν εἰς τὰς ἡδονὰς τὴν λήθην τῶν παρελθουσῶν πικριῶν αὐτῶν;

Ἐν τοῖτοις ὁ ῥυαξ ἐξέτεινε τὰς ὄχθας του, αἱ σκιαὶ θαμνηδὸν καὶ κατ' ὀλίγον ἐξέλειπον καὶ ἡ γυμνὴ καὶ κεκαλυμμένη πεδιάς ἀντικατέστησε τοὺς λειμῶνας καὶ τὰ δάση τῆς κοιλάδος. Ἐβθάσαμεν εἰς μεγάλην τινὰ λίμνην. Ὅποιαν ἡσθάνθη ἄσαρᾶσκαιαν ὅταν ἀνεμίχθην μ' ἐκεῖνα τὰ ἀκίνητα ὕδατα! Εὐθὺς κατεβυθίσθην, μετὰ μακρὰς δὲ προσπάθειάς κατώρθωσα ν' ἀνέλθω εἰς τὴν ἐπιφάνειαν. Ἡ πνοὴ τοῦ ζεφύρου ρυτιδοῦντος μόλις τὰ ὕδατα μ' ἐνεψύχωσε. Τὰ κύματα ἐλαφρῶς πῶς μὲ συμπαρέφερον καὶ ἐπὶ μακρὸν χρόνον περιεφερόμην ὑποκύπτουσα εἰς τὴν ἐλαφροτέραν τοῦ ἀνέμου πνοήν. Ἐβλεπον ἤνωθεν ἐμοῦ τὸν οὐρανὸν καὶ τὰ ἐπὶ τοῦ κυανοῦ αὐτοῦ λευκὰ νέφη ἀτανκλωμένα ἐντὸς τῆς λίμνης. Ἐνίοτε αἱ ἀπατηλαὶ αὐταὶ εἰκόνες μὲ παρέσυρον, νομιζούσαν ὅτι μεταξὺ τούτων ἀνεύρισκον τὴν ἀδελφὴν μου. Οὕτω καὶ αἱ ἄνθρωποι συχνάκις τρέχουσιν ὀπίσθεν τῆς σκιαῆς ἀπολεσθείσης εὐδαιμονίας.

Ἐπὶ τέλους ἡμέραν τινὰ εὐρέθην παρὰ τὴν ἐκ πρασίνου χλόης καλυπτομένην

ὄχθην, καὶ ἐκρεμάσθην ἐξ ἑνὸς τῶν κλαδίσκων αὐτῆς. Ἐπεθύμουν ἵνα ὁ ἥλιος λάβῃ οἶκτον δι' ἐμὲ καὶ μοὶ ἀποδώσῃ τὴν πρώτην μου νεφελάδην κατὰστασιν. Ἴσως ἠνώησα τὴν ἐπιθυμίαν μου διότι μὲ ἠτένισε διὰ τοῦ πυρίνου βλέμματός του. Πάλιν ἐγενόμην ἐλαφρὸς ἀτμὸς καὶ ἐκ νέου ἐτέθην ἐπὶ τῶν πτερυγῶν τοῦ ζεφύρου. Ἦτο πρὸς τὸ ἐσπέρας· προΐούσης δὲ τῆς νυκτὸς ψυχὸς στιγμιαῖον μὲ κατέλαβε καὶ πεπηγυῖα ἔπεσα εἰς τὴν καρδίαν λαμπροχρωματισμένης ἀνεμώνης. Εὐρέθην ἐντὸς ἐκτενοῦς καὶ μεγαλοπρεποῦς κήπου. Τὴν πρώτην νεάνις τις ἔδρεψε τὸ ἄιθος ἐν ᾧ εὐρισκόμην· τὸ ἐθαύμασε καὶ τὸ ἔθηκεν εἰς τὴν κόμην της· ἰδοῦσα δὲ μετ' ὀλίγον ἡ ἰδιότροπος ὠραιότερον ἄνθος, ἔρριψε τὸ πρῶτον ἐντὸς τῆς λίμνης καὶ ἐμὲ μετ' αὐτοῦ. Ἀπόλωτο ἤδη πᾶσα ἐλπίς νὰ ἐπανίῳ τὸν οὐρανόν!

Μόλις ἐβυθίσθην εἰς τὰ ὕδατα ἡσθάνθη ἑμαυτὴν συμπαρασυρομένην ἐξ ὀρμητικοῦ ῥεύματος. Ποταμὸς ἐπήγαγεν ἐκ τῆς λίμνης καὶ ἔφερε τὰ ὕδατά του εἰς τὴν θάλασσαν διερχόμενος ἐκτενεῖς χώρας. Νέα ζωὴ ἤρξατο δι' ἐμὲ, μέχρι τοῦδε δὲν ἐγνώριζον εἰμὴ τὰς ἐρημίας τῆς φύσεως, ἤδη ἐγνώρισα καὶ τὴν ἀνθρωπότητα.

Ὁ ποταμὸς ῥέων ἤρδενε μεγάλας, πολυκρίθμους καὶ πλουσίας πόλεις. Εἰς τὴν θέαν αὐτῶν ἡσθάνθη συνάμα θυμασμὸν καὶ τρόμον. Ὅποιοι θόρυβοι, ὅποια σύγχυσσις, ὅποιοι κλαυθμηροὶ καὶ ἀντίφωνοι ἤχοι ἐπληξάν τότε τὴν εἰς τοὺς ἡδαῖς καὶ ἁρμονικοὺς τόνους τῶν δασῶν καὶ τῶν θαλασσῶν συνειθισμένην ἀκοήν μου! Κατὰ πρῶτον ἤδη εἶδον ζῶα αἰχμάλωτα καὶ ὑποτελῆ εἰς τὸν ἄνθρωπον, καίτοι ἰσχυρότερα αὐτοῦ. Ἠρώτησα ἑμαυτὴν διατί τὰ ζῶα ταῦτα δὲν ἐπανεστάτουν· ἀλλὰ πάραυτα ἠνώησα ὅτι ὑπῆκον εἰς διανοητικὴν τινα δύναμιν ἣτις ἐδέσποζε τοῦ ἐνστικτοῦ αὐτῶν. Ἀκολουθῶνς ἔμαθον ὅτι ὁ θεὸς ἠθέλησε πᾶν τὸ ἐπιτῆς γῆς ν' ἀναγνωρίζῃ τὴν ὑπεροχὴν τοῦ ἀνθρώπου.

“Ὀλιγαί πόλεις αὐταὶ ὁμοιάζον. Ἦσαν σωροὶ λίθων κεκαλυμμένοι δι’ ἐτέρου θαυτέρου χρώματος· ὑπεράνω δὲ τούτων ἦσαν πύργοι στερεοὶ ἢ κωδωνοστάσια ὑψηλὰ ἐξ ὧν ἀνεπέμποντο ἤχοι διασχίζοντες τὸν αἰθέρα. Εἶπον ἔτι ὁ ἄνθρωπος ἦτο λίαν τολμηρὸς νὰ ταρασσῆται οὕτω καὶ τὴν σιωπὴν ἀκόμη τῶν οὐρανῶν, ἀλλ’ ἔμαθον ὅτι τὸ τοιοῦτον ἦτο τρόπος τοῦ ἀναπέμπειν πρὸς τὸν Πλάστην ἤχους εὐγνωμοσύνης καὶ δεήσεως. Ἐβλεπον μνημεῖα καὶ περίξ αὐτῶν μορφὰς ἀνθρωπίνους λευκάς καὶ ἀκινήτους. Ἦσαν ἀγάλματα ἀναμιμνήσκοντα τὴν μνήμην ἀνδρῶν οἵτινες ἐχρημάτισαν ἐνδοξοὶ καὶ ὠφέλιμοι. Ἠρώτησα ἐὰν ἤδη ὑπῆρχον τοιοῦτου εἴδους ἄνθρωποι, διότι ἐκεῖνοι οὐκ ἔβλεπον ἦσαν ὀλιγώτερον ὠραίοι τῶν ἀναισθήτων ἐκείνων μαρμάρων. Ἐκεῖνοι μὲν εἶχον ἔκφρασιν τινα ἡρέμου μεγαλοπρεπείας ἥτις ἐφαίνετο ὅτι συμμετείχε θείας τινὸς φύσεως, οὗτοι δὲ ἀπ’ ἐναντίας ἔφερον ἐπὶ τοῦ προσώπου αὐτῶν τὸ σῆμα τῶν παθῶν καὶ τῶν ἐλαττωμάτων ὁμοιάζοντες πλάσματα ἐκφυληθέντα ἢ εἰσέτι ἀτελῆ. Τὰ ἀγάλματα παρίσταντο τὸ ὄν ἐν τῇ ἰδανικότητι αὐτοῦ, ἦσαν τὸ σύμβολον τοῦ πνεύματος καθαρῶ καὶ ἀθανάτου ὡς ὁ θεὸς ἐνῶ οἱ ἄνθρωποι εἰσὶ πλάσματα ἐφήμερα μὴ ἔχοντα ἕτερον ἄπειρον εἰμὴ τὰς ἐπιθυμίας.

Μεγάλως ἐξεπλάγην ἰδοῦσα ὅτι πάντες ἦσαν τεθλιμμένοι. Ὁ εἷς παρεπονείτο ὅτι ἦτο καχεκτικός, ὁ ἕτερος ἀσθενής, ἕτερός τις πάλιν ὅτι ἦτο ὀρφανός. Πλούσιοι καὶ πένητες, νέοι καὶ γέροντες, ἄνδρες καὶ γυναῖκες, οὐδεὶς ἦτον εὐχαριστημένος περὶ τῆς τύχης του, πάντες παρεπονούντο κατὰ τῆς θείας Προνοίας. Ἠρώτησα ἑμαυτὴν, διατί ὁ θεὸς τοὺς ἐπλασεν ἅπαξ· δὲν ἠδύνατο νὰ ὦσιν εὐτυχεῖς; καὶ ἠνόησα ὅτι τὸ τοιοῦτον ἦτο μυστήριον εἰς ὃ μικρὰ ρανίς ὕδατος ὡς ἐγὼ δὲν ἠδύνατο νὰ ἐμβατεῦσῃ.

Πολλὰ ὑπέστην εἰς τὸν ἀναθεματισμένον ἐκείνον ποταμὸν συνεμερίζομην ἀληθῶς τὴν δόξαν του, ἔφερον τὸ ὄνημά του, ἀλλ’ ὤφειλον νὰ φέρω θάρια πλοῖα, νὰ πλήττωμαι ὑπὸ τῆς κώπης καὶ τοῦ ἔλικος, νὰ κινῶ μύλους, νὰ συντηρῶ μηχανάς. Ἀνά πάσαν στιγμὴν ἡ καθαρότης μου ἐμιλύνετο διὰ τῆς συνεπαρῆς φοβερῶν ἀκαθαρσιῶν ἐπιρριπτομένων ὀπὸ τῶν πόλεων δι’ ἀκαθάρτων καὶ βορβορωδῶν ὀχετῶν. Ἡ ζωὴ δὲν εἶχε πλέον δι’ ἐμὲ οὐδὲν θέλγητρον. Εἶχον θαρυνθῆ τὴν ζωὴν. Ὁμοιάζον τοὺς ἀνθρώπους ἐκείνους οἵτινες ἀφοῦ ἀπόλεσαν τὴν ἀθωότητα καὶ ἐκορέσθησαν ἐξ ὄλων τῶν συγκινήσεων, διανύουσιν ἐν τῇ ἀκχεύει καὶ τῇ ἀθυμίᾳ τὸ λυπηρὸν ἐπιλοιποῦν τοῦ βίου των.

Ὁ ποταμὸς προσήγγιζε τὰς θαλάσσας εἰς ἃς ὤφειλε τὸν φόρον τῶν ὑδάτων του. Περιέμενον νεᾶς συγκινήσεις, διότι, καίτοι ἀκουσίως, ἐν τῷ βάθει τῆς ὑπάρξεώς μου ἔμνευε πάντοτε μικρὰ τις ἐλπίς εὐδαιμονίας. Κατεγράσθη τὴν ἐλπίδα ταύτην καὶ τελευταίαν φορὰν. Καὶ οἱ ἄνθρωποι λέγουσιν ὅτι, καθ’ ὄλον αὐτῶν τὸν βίον, καὶ ἐν τῇ στιγμῇ ἔτι καθ’ ἣν κατέρχονται εἰς τὸν τάφον, ἐλπίζουσι.

Ἐπὶ τέλους τὰ ὕδατα τοῦ ποταμοῦ ἔλαβον πικρὰν τινα γεῦσιν. Ἠσθάνθην περίξ ἑμοῦ φοβερὸν σάλον· ἦτον ὁ σάλος τοῦ Ὤκεανου ὅστις με κατεβρόχθισεν. Ἐγίγαια ρανίς ὕδατος ἐν τῷ μέσῳ τοῦ Ὤκεανοῦ!

(ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ)

ΑΙ ΔΥΩ ΑΔΕΛΦΑΙ.

(Συνέχεια ἐρα φυλλ. ΚΣΤ’.)

IV.

Ἡ καρδία τοῦ ἀνθρώπου ὁμοιάζει ἐν τισὶ πρὸς τὴν θάλασσαν. Ὡς αὕτη ταραχθεῖσα ὑπὸ τῆς τρικυμίας, ἀφ’